

СЕКЦІЯ № 1

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ У СВІТЛІ ІНТЕРГАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Артюх О. В.

к.е.н, доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту

Дацька І. С.

студентка 51 гр. обліково-економічного факультету

Одеський національний економічний університет

м. Одеса

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК: ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОДНАКОВОГО ПІДХОДУ ДО ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

На сучасному етапі розвитку важливим об'єктом обліку для кожного підприємства є необоротні активи, операції з якими впливають на формування показників фінансового результату діяльності підприємства та відображення їх в податковій звітності. Тому важливе місце в наукових публікаціях займає проблема гармонізації їх податкового та бухгалтерського обліку. Діюча податкова система поступово удосконалюється та націлюється на стимулювання та розвиток виробництва. Прикладом є запровадження у 2015 році класичної європейської моделі податку на прибуток.

Проблемами удосконалення обліку необоротних активів займалися такі вчені та науковці, як: А. А. Белоусова, М. І. Бондар, Б. І. Валуєв, Л. В. Городянська, А. П. Грінько, І. А. Дерун, В. М. Диба, О. О. Жарікова, М. М. Зюкова, Т. Г. Камінська та багато інших.

На сьогоднішній день алгоритм визначення податку на прибуток передбачає різний підхід до його платників. Так, у світлі вимог Податкового кодексу України (ПКУ) прийнято дві категорії платників податку: в яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний (податковий) період перевищує 20 млн грн, та ті, в кого не перевищує 20 млн грн. Останні в свою чергу можуть визначати об'єкт оподаткування з коригуванням фінансового результату або без при виконанні певних умов [1]. Дане розмежування призводить, на наш погляд, до нерівного підходу до платників податків в частині визначення бази оподаткування податком на прибуток. Адже, якщо мікропідприємства не враховують коригування за ПКУ, їх суми з податку на прибуток можуть, наприклад, зменшуватися на витрати, не пов'язані з господарською діяльністю, визначення якої приведено в ПКУ. Для підтвердження цієї тези наведемо умовний приклад розрахунку податку на прибуток на підприємствах різних категорій (табл. 1).

На даному прикладі можна проілюструвати відмінності в сумах нарахованого податку на прибуток підприємств, які мають річний дохід (до або більш 20 млн. грн.).

Зазначимо, що згідно з пп. 138.3.2 п. 138.3 ст. 138 ПКУ не підлягають амортизації та проводяться за рахунок відповідних джерел фінансування витрати на придбання, самостійне виготовлення та ремонт, а також на реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення невикористаних основних засобів [1]. Відповідно дані операції по різному вплинуть на величину оподаткованого прибутку платників податків різних категорій.

До подібних операцій можна віднести операції переоцінок необоротних активів. Так, за вимогами ПКУ коригування фінансового результату до оподаткування здійснюється на результат переоцінки основних засобів і нематеріальних активів, що передбачає збільшення фінансового результату до оподаткування на суму уцінки та втрат від зменшення корисності, включених до витрат звітного періоду, та зменшення фінансового результату до оподаткування на суму дооцінки та вигід від відновлення корисності в межах попередньо

віднесених до витрат уцінки та втрат від зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів, проведеної відповідно до національних П(С)БО або МСФЗ [1].

Втім, на наш погляд, така переоцінка може ґрунтуватись на припущеннях, які враховують суб'єктивні судження та не відображають реальну вартість необоротних активів за результатами переоцінки основних засобів і нематеріальних активів, проведеної відповідно до П(С)БО 7 чи МСФЗ [2].

Таблиця 1

Розрахунок податку на прибуток у системі оподаткування

Господарські операції, бухгалтерські проведення, тис. грн.	Підприємство «А» (Дохід ≤ 20 млн. грн.)		Підприємство «Б» (Дохід > 20 млн. грн.)		Різниця за ПКУ (+/-)	
	П(С)БО				+	-
	15	16	15	16		
Нарахована амортизація невиробничого основного засобу Д-т 94 К-т 13 – 100,0	-	100	-	100	100	-
Проведена уцінка основного засобу Д-т 97 К-т 10 – 50,0	-	50	-	50	50	-
Здійснено ремонт неvirобничого основного засобу Д-т 94 К-т 68 – 30,0 Д-т 64 К-т 68 – 6,0	-	30	-	30	30	-
Реалізовано неvirобничий основний засіб на 24,0 тис. грн., у т. ч. ПДВ (первісна вартість – 15,0 тис. грн., знос – 5,0 тис. грн.) Д-т 13 К-т 10 – 5,0 Д-т 286 К-т 10 – 10,0 Д-т 377 К-т 712 – 24,0 Д-т 712 К-т 641 – 4,0 Д-т 943 К-т 286 – 10,0	20	10	20	10	10	15
Відображено дохід від реалізації Д-т 36 К-т 70 – 1200,0 Д-т 70 К-т 641 – 200,0	1000	-	1000	-	-	-
Фінансовий результат до оподаткування	830		830		x	
Різниця за ПКУ (+/-)	x		x		+175	
Оподатковуваний прибуток	830		1005		x	
Податок на прибуток (18%)	149,4		180,9		x	
	+31,5					

Джерело: власна розробка

Можна зробити висновок, що коригування фінансового результату до оподаткування є обґрунтованими, а відсутність однакового підходу до платників податків при розрахунку оподаткованого прибутку, на наше переконання, веде до порушення принципу рівності між платниками податку.

Зазначена проблема демонструє, що податкові правила на сьогодні не є досконалими, а тому потребують подальших досліджень у заданому напрямку.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00?test=GqsMfB7.apXVQFZEZimkoXsNHI49os80msh8Ie6>.

3. Максимова В. Ф. Облік у системі оподаткування / О. В. Артюх, В. Ф.Максімова // Навч. посібник – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2013. – 270 с.

Аскерова І.Г.

викладач кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки
Одеський національний економічний університет
м. Одеса

СИСТЕМА АВТОМАТИЗАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Говорити про цінність інформації в наш час годі й говорити, всі погоджуються з цим фактом. Але це на перший погляд. Є інший погляд, де інформація починає знецінюватися через її надмірність, перенасичення, безконтрольність, що часто впливає на її якість. Цінність не тільки в самій інформації, а в її якості, способах пошуку, витрачених ресурсах на її обробку, вчасності. Інформації стає багато у всіх сферах суспільства: соціальній, економічній, політичній, духовній. Тому важливо грамотно розпоряджатися наявними інформаційними ресурсами і вміло керувати інформаційними потоками [1], що забезпечує якість та ефективність отриманих результатів.

Бухгалтерський облік підприємства - це постійний потік інформації, який потребує фіксації, обробки, систематизації, зберігання та передачі. Для ефективної роботи підприємства важливо правильно організувати ці процеси прийому та обробки інформації. Правильність та раціональність організації обліку визначається застосуванням ефективної форми бухгалтерського обліку на підприємстві, що забезпечує високу ергономіку праці бухгалтера та якість отриманої інформації. Автоматизована (комп'ютерна) форма обліку є одна з можливих форм бухгалтерського обліку підприємства яка забезпечує виконання поставлених завдань.

Мета цієї роботи визначити основні вимоги, які висуваються власниками бізнесу до автоматизованого обліку на підприємстві та визначаються враховуючи специфіку процесів діяльності підприємств сфери ресторанного господарства у сучасному інформаційному світі.

Ринок пропонує безліч продуктів автоматизації обліку на підприємства: програми лідери автоматизації бухгалтерського обліку, нові продукти ринку, продукти автоматизації стандартних процесів бухгалтерського обліку, специфічні для якоїсь сфери господарювання. Деякі підприємства обирають шлях власних розробок програмних продуктів, які максимально точно забезпечують відображення процесів діяльності підприємства, але при цьому потребують більшого фінансування та специфічного (унікального) обслуговування. В літературі існує декілька підходів до класифікації програмних продуктів щодо автоматизації обліку на підприємствах, в основу яких покладено різні класифікаційні ознаки щодо підприємства як одиниці бізнесу, об'єкта обліку, управлінських завдань. При цьому одного підходу до класифікації автоматизованих програм не існує і це питання є темою досліджень багатьох відчизняних та іноземних науковців.

Серед ознак класифікації систем визнають також конфігурацію програми, сфери використання (не тільки облікові процеси, але і можливість виконання інших завдань або процесів діяльності підприємства), оболонка в якій працюють програми, принцип роботи програми (автономний режим чи мережевий), програми з можливістю інтеграції та наявністю зовнішнього мови програмування та закритим кодом.